

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrtert leta 1 gl. 20 kr.
V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLII.

V Ljubljani, 22. svečana 1889

List 8.

Dobroželjni vzorci, v pomislik o „Mariji Pomočnici“ na Brezju.

(Dalje.)

Omenim naj, kar sem oziroma na stavbo še opustil: Nad sv. mizo (oltarno menzo), zvan krasnega tabernakeljna, naj bi se vsi stebrovi, olepšave in druga rezbarska kinčarija izpustila. Sprednja stena milostne kapelice naj bi se dostojno vredila in olepotičila. Nad tabernakeljnom, malo odmaknjeno, naj bi lepi in častitljivi angelji deržali čudežno sliko, po že omenjenem krasnem okviru s prilično in ukusno olepšavo in solnčnimi žarki obdano. — Na taki način je vravnana tudi slavna in čudovita slika Device Marije „Matere milosti“ v Rimini na Italijanskem, ter nad oltarjem namestena in opravljena. — Ta čudežna in mila slika „Matere milosti Božje“ v Rimini je prav te velikosti, kakor je na Brezju. Malokje sem na milostnih krajih našel tako prijetno, prosto-vzvišeno, veličastno in dostojno napravljeno podobo s čudeži od Boga poveljano, kakor je v Rimini. Zarad tega sem to pisal, ker bi se tudi s čudežno sliko Marije-pomagaj spodobilo po tej priliki storiti. Zakaj bi se za nepotrebno stebrovje in druge obilne nastavke okolo podobe moralo toliko denarjev trositi, toliko drevja, lesa ali kamenja nakopčiti? — Stene lepe, oltarna oprava častita, umetnostna in vzvišena podoba v častni shrambi s čistim steklom spredaj, okvir in njega krasne olepšave iz žlahtne kovine, in ako nosijo sv. sliko vpodobljeni angelji nebeški, z žarki blistečimi obdano: potem pa več svečave in lučic; to mislim bila bi vzvišena, častita in vsaj nekoliko dostojna lepota, ktera bi se spo-

dobila za milo in čudežno podobo Marije-pomagaj na Brezju.

Skoro vsaka dežela ima svojo občeno in poglavito svetiščno božjo pot. Tudi v Kranjski in slov. štajerski je mnogo lepih romarskih svetišč: ipak se nijeden občen in naj glavniji sedaj imenovati ne more, kakor je Marija-Pomagaj na Brezju: ki je postala občena in poglavita božja pot vse Slovenije in še sosednjih slovenskih, ilirskih pokrajin. — Da pa to še bolje in zakonito postane in ostane, potreba je tudi bogatega zaklada sv. Cerkve, to je, ss. odpustkov, vzvišene in slovesne službe Božje, stalnih spovednikov in propovednikov. — Za drugo bode Pomočnica kristijanov skerbela.

Kaj je vzrok, da v naših krajih se toliko lepih in pomilostenih romarskih svetišč opušča, kakor bi nekako vse zaspavalo? Med mnogimi vzroki je glavniji ta, ker je premalo rednih in stalnih, iskrenih dušnih oskerbnikov.

Pomislimo: V Loreti se že stotine let vedno in na novo brez nehanja v velikanskem številu vernih slavno Svetišče obiskuje. Istotako v Marija-Celi i. t. d. Hervaško-slavonska glavna in vseobča slavna božja pot Marija Bistriška že stoletja nič ne preneha. Pri prvih so velekoristne vstanove redovnih svečnikov in izverstnih spovednikov. Služba božja se opravlja redoma, vzvišeno in veličastno. Za lepoto Svetišča se skerbi. — Cerkveni zakladi in milosti se pogosto — celo vsak dan obilno delijo. Pri Mariji Bistriški, o kolika vzvišena lepota je tam, kako slovesna je služba božja, kako obilno skerbi za zadostno število verlih spovednikov in iskrenih propovednikov! To romarsko svetišče in milostno-čudežni Marijin sveti kraj, glavni v trojedini hervaški kraljevini,

se zbog ogromnega obiskovanja vernih romarjev vsako leto zamore staviti v versto jednako z Loreto in Marija-Celsko.

Zatoraj, dragi in verni Slovenci v vsih pokrajinah mile Slovenije! v sveti bratovski ljubezni, brez duhovne zavidnosti, pripomagajmo za to naj bolj obče in glavni je romarsko svetišče Marije-pomagaj na Brezju, skoro v sredinji cele Slovenije. Jedni z blago in darežljivo brigo, vravnavo in vodstvom; s priporočili, prošnjami in iskreno besedo. Drugi pa z obilnimi, pa tudi z malimi, toda pogostimi darovi. Tretji pa še z rokami in raznoverstno pripomočjo. Vsi pa pobožno, vstrajno in iskreno molimo k Bogu vsemogočnemu za vse množne potrebe tega svetega podjetja. Kliči o Device Marijo in sv. Jožefa na pomoč. Naj se krasno, srečno, umno in veličastno vzdigne novi dom blažene Device Božje in naše ljube Matere Marije, Pomočnice naše! Naj se dostojno vredi in olepša. Naj stoji priprosta kapelica s čudežno premilo podobo „Marije-Pomagaj“, vernim Slovencem tako priljubljene, v velelepi novi cerkvi pribežališče in vir obilnih milosti, dobrot in pomoči vernim Slovencem in vsem drugim, bodisi: Nemeč, Italijan ali še kedo drugi.

(Konec nasl.)

Glavni vzrok premnogih hudodelstev.

Če dandanes prebiramo časnike, najdemo skoro vsaki dan premnogo naznanil o strašnih hudodelstvih vsake verste, o samomorih, ropih, umorih in družih ostudnih pregrehah. Zlasti v večjih mestih so taka zločinstva zelo pogosta; tako na primér se je samo na Dunaju en sam dan pet oseb samih usmrtilo. Naslednji dan pa se je dogodilo šest groznih umorov, pri katerih so vsi udje dveh družin poginili radi reve in obupa. Čelo že šterkovci so se začeli sami moriti, če so kaznovani, ali dobé slabo spričevalo. Taka dva slučaja sta se pripetila nedavno na Dunaju.

Kaj je tedaj glavni vzrok take zdivjanosti ljudstva in mladine? Nekateri mislijo, da je tega kriva boleštna prenapetost živcev, ker ljudje niso več zmožni prenašati nesreče in reve; — drugi zopet menijo, da je to dušna epidemija, nekaka dušna kužna bolezen. Pravi vzrok pa je v resnici pomanjkanje vere in premisljaka tega, kar pride po smerti.

Kjer se verske dolžnosti in zapovedi Božje ne spolnujejo, tam nima niti posameznik niti cela družina terdnega stališča. In če se bliža skušnjava, če se ponudi priložnost za hudo-

delstvo, katero obeta lažnjivo korist, tedaj ni nobenega strahu več pred zločinstvom, če se le zdi, da bi ostalo vsaj nekoliko časa skrito.

Še hujsi je za nevernika, če pride nanj reva in stiska, sramota in kazen. Tedaj nima nobenega stebra več, na ktere ga bi se mogel opirati. Nevérnik noče nič vedeti o Bogu, kateri nas večkrat poskuša in obiše z revami. On ne pozná tolažbe vernega kristjana, kateri vdan v voljo Božjo poterpežljivo terpi v dnevih nesreče, ker za gotovo vé in upa, da ga bode Bog za to bogato obdaroval in plačal na unem svetu. O vsem tem noče nevernik ničesar vedeti. Zato dostikrat obupa, če se ga loti reva, in nesrečni se sam usmerti, nakoplje si časno in véno smert!

Strašno množenje hudodelstev v velikih mestih napravilo je globok vtis celo na časnike, kateri so sicer najhujsi nasprotniki vére. Zanimivo izpovedanje o tem bilo je pred kratkim brati v časopisu „Deutsche Revue“, v katerem nek pravnik (grof Lamezan) sledeče piše o vzrokih tolike namnožitve zločinov:

„Moderni duh časa (nevere in sovraštva do vere) deluje dandanes v premozih različnih strankah na to, da bi se razdjala vsakoršna oblast. Že v šoli (ako je učitelj malomaren ali neveren) se prične in kasneje v življenji se nadaljuje in razširja nazor, da dušna osvoboditev in razvitek človeka zahteva njegovo popolno emancipacijo od vsake oblasti (avtoritete), bodi si že svetne ali čeznaravne. Zato oni del ljudstva, kateri bi pisane postave nikakor ne mogli nadomestiti s postavo v svojem sercu, naravnost divjá proti postavi.

Sredstva proti tej vedno rasteči spridenosti so: Zbujati, obvarovati, blažiti spoštovanje nrvstvenega zakona, širiti zavednost dolžnosti, pokoriti se volji celote, obdajati zakonsko življenje s plošnim spoštovanjem in s posebnim varstvom postave.“ Potem sledi dalje:

„Vero (pravijo in spoznajo), naj ima že kakoršno koli imé, ali pa splošno misel vseh vér, treba je skerbno gojiti in ohraniti, zlasti v današnjem času, ko pretí nevera in brezbožje zagerniti veliki dél ljudstva. Šola pa, kot kraj, kjer se izobrazuje ljudstvo, mora zadobiti pravo versko podlago. Pri šoli naj se ne gleda samo na pomnožitev vede, kakor misli velika množina ljudi. Naš čas je tako prevzeten na svojo „vednost“, da misli, da je samo s to že dosegel najvišjo stopinjo popolnosti. Toda kdo more tajiti, da nas sama véda pusti silo uboge? Jaz imam veliko bolj šolo za kraj odgojevanja serca, kjer se morajo kali ljubezni do dobrega in pravega

vsaditi v otročje sercé kot zvezda-vodnica v prihodnjem državnem in družbinskem življenju.“

To spričevanje merzlega jurista za potrebo vere je gotovo spomina vredno; se vé, da suhi nauk, kteremu je vera le pomoček za sedanje življenje, malo zaleže; še le prepričanje o resničnosti svete vere, prave vere, ogreje in budi človeka k poštemu in spodobnemu življenju in djanju. Da bi naši visoki gospodje, kteri imajo oblast, tudi vse storili, da bi pomnožili vero med ljudstvom, in se vsega ogibali, kar zatira v ljudstvu versko prepričanje, morajo poprej sami priti do žive vere. Le kteri vestno tudi spolnujejo svoje verske dolžnosti, so in vedno ostanejo najzvestejši državljani. (Prim. J. A. Keller, Sittenbilder.)

Vzhodnja Afrika.

(Novi mučenci. Novi usužnjeni.)

Veliko si sv. Cerkev prizadeva poslednji čas za razširjanje sv. vere v daljnih krajih svetá, posebno med zamurci. V vzhodnji Afriki na neki višavi, Pugu, 5 ur od morskega mesta Dar-es-Salám so l. 1887 benediktinci z Nemškega zidali novo misijonsko hišo. Deseteri misijonarji in 4 misijonske redovnice so mesca listopada 1887 odrinili skozi Rim v novo apostoljsko prefekturo v južni Sanzibar. Mesca svečana 1888 so se vstanovili na kraju Pugu in so pričeli misijonsko delo.

Toda sedanji čas se zdi, kakor da bi bil satan po vsih deželah z verig odklenjen, ker povsod išče vse podreti in razdjati, kar je kerščanstvo zasadilo. Tudi v tem novem misijonu je že čez 11 mescev našel prelepo sétev, ki pa jo je gerdo razdjati. Stala je namreč lepa kapela, prostorno poslopje za misijonarje in druga hiša za sestre redovnice, velika ubožnica za 100 sirotnih otrok in za take, ki so iskali pribežališča; pa tudi šola, poslopje z delavnico za raznotere rokodelce in drugo za gospodarstvo, vse lepo napravljeno. Dvajset orál zemlje je bilo že obdelane in obsajene z mladimi palmami, bananami, sočivjem in raznim žitom. Zraven je bil vert in in ob enem pokopališče, kjer sta že počivala ko darova svojega poklica: br. Vendelin Schön in redovnica Lioba Ewanger, pa dva kerščena pervenca, zamurska otroka. Vse je bilo v prelepem cvetu za mladi misijon. Kerščanstvo pa je ob vsih časih in povsod z žertvami moralo biti kerščeno.

Pridervé se razdivjani sovražniki černuhi in najdejo tam 8 misijonarjev in 2 misijonski sestri

(dvé drugi ste bili že nekaj mescev domú poslani, da si zdravje vterdite). Z njimi nekaj novincev za sv. kerst, nekaj kerščenih černih otrok in 150 mladih zamurcev iz notranje Afrike, ki so bili od arabskih džalabov (barantačev s sužnji) vpljeni in vsužnjeni, od Nemcev pa rešeni in so imeli tu doseči sv. kerst, poduk in oliko. Se vé, da misijonarji niso mogli vsih teh sirot zapustiti, da bi sami sebe oteli, dasiravno so že prej vedeli za nevarnost. Neki vradnik je misijonarjem že prej pisal: „Jaz bom čakal še nekaj dni, ako se nočete dati pobiti, pojdite z menoj!“ Misel in volja je bila dobra: toda misijonarji so pomnili besed Kristusovih: „Dober pastir da življenje za svoje ovčice... Sklenili so torej ostati, k čemur so jim prigovarjali in jih prosili tudi domačini. Le samo sestre so bile med hrupom v Zanzibar v varnost odpravljene: toda na lastne vroče prošnje so bile zopet nazaj pripeljane.

Sv. Cerkev dobro odgoji in vterdi svoje sinove in hčere za junake in junakinje, ki jih ima poslati v misijone. Poročevalec pravi: „Nikoli ne bom pozabil, — kako sem o neki priliki popisoval terpljenje in težave, kar jih čaka v Afriki, in sem tako poskušal njih stanovitnost, ter rekel: „Bog vé, če ni nekterim izmed vas odločeno, pod trinogovo rokó grozne mučeniške smerti umreti?“ In tu sem videl, da so jim veselo oči zažarele, in eden je zaklical: „O da bi pač tolike milosti bili vredni!“ On, ki je to rekel, je v Pugu z bodali sovražnikov prebadan umerl za kerščansko ime. Pri enacih prilikah so enako odgovarjale tudi redovne sestre.

P. Bonifacij, prednik onega misijona, je pisal še 15. grudna lanskega leta: „Hotel sem iti v Zanzibar, pa v Dar-es-Salam-u sem zvedel, da Buširi (vodnik rogoviležev) prihaja in da je zbučal velik upor. Vernem se toraj zopet v Pugu, da bom tam pričujoč, naj pride, kar pride. Božja volja naj se zgodi. Te zadnje drage verstice so dospele 10. prosinca (jan.) v misijonsko hišo sv. Otilije, tedaj ravno tisti dan, ko je Bog dopustil, da se je ona darežljiva volja v djanji spolnila... Ta dan, v nedeljo in osmino razodenja Gospodovega pred pogani, so Buširovi Arabi misijon v Pugu sv. Benedikta napadli z ognjem in mečem. Okrog prebivajoči čerani se tega klanja niso vdeležili.

Cveteči misijon je bil do korenine razdjan. Trije misijonarji in sestra Marta Wanning iz Vestfalije so umerli kakor mučenci svojega slavnega poklica, besni sovražniki so jih z nožmi razmesarili. Štejejo se k naj bolj izverstnim misijonskim družbenikom. S pomočjo prijaznih domačinov so odšli morjenju in sužnosti ti-le:

apostoljski proprefekt P. Bonifacij Fleschütz in dva brata, vsi trije Bavarci. Nahajajo se že v Zanzibaru. Drugi trije in 1 sestra z vsimi, ki so bili sprejeti v Pugu, so bili odpeljani v sužnjost. — Tedaj tudi tukaj misijonski jetniki, kakor oni v Sudanu, katerih nekteri so še zmiraj v prežalostni sužnjosti!

Pri vsi bridkosti vidi verni človek pri poklanjih polno zmago in slavno krono, in blagruje mučence.

Kaj pa usužnjeni? O kaj vse bojo imeli reveži prestati: Bog jim daj stanovitnost!

Deržavni kancler je menda naročil general-konzulu v Zanzibaru, da naj se pogaja z Busirom zastran rešitve jetnikov. Konzul je neki že pričel obravnavati za 9—10 vjetih. Do tod je dospelo 19. olikano (?) stoletje s svojimi pregrehami, s svojim brezverstvom, da se mogočni Bismark mora klanjati pred divjakom ter se pogajati za rešitev ubozih jetnikov! Kdo vé, kaj še bo, ker tudi v Evropi brezverstvo in divjaštvo tako hudo napreduje! „Veliko je poklicanih, malo je izvoljenih. Kdor bo stanoviten do konca, bo zveličan.“

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (V tolažbo Cesarju in podložnim.) Grozna dogodba v cesarski rodovini je obudila povsod žalost in sočutje do Njih veličanstva in cesarske hiše. Zato so prevzvišeni gospod knez in škof preteklo nedeljo med veliko azistencijo ineli slovesno sv. mašo v tolažbo cesarju in cesarski hiši. Enako opravilo so po škofovi naredbi imeli tudi po družih ljubljanskih cerkvah in po vsi škofiji. Tako je vsa škofija s svojimi zvestimi verniki molila in darovala za cesarsko rodovino. Prašamo pa, če je kateri tistih naj hujših razgrajčev zoper duhovne tudi le en sam očenaš zmolil v ta namen?

Prav pravi eden katoliških listov, da zraven silne žalosti ima tolika nesreča tudi resne nauke za Avstrijo in pa za tiste, ki umevajo znamenja hudega časa. Kakor bridek je udarec, ki je zadel cesarstvo, ima vendar tudi nekatere svitle žarke. Zlasti se dinastiško čutilo (zvestoba do vladne rodovine) mogočno razodeva po vsih krajih; nesreča je vzrokovala, da se ljubezen in zvestoba do Cesarja in cesarske hiše še toliko bolj živo kaže. In kar je narbolj tolažljivo za poterta srca, to je pogled na ljubljene Cesarja, samega, kateri se je ravno v naj večji nesreči skazal zvestega sina sv. Cerkve, pravega katoličana, stanovitnega junaka. Iskal je tolažila tam, kjer se v resnici najde, ker precej v dan po najhujši nesreči je bil po sv. spovedi pri sv. Obhajilu.

In kako poživljajoč je cesarjev razglas do avstrijskih narodov, ki vse skozi razodeva živo vero, duhovno moč ter se končava z besedami: „Z globoko hvaležnostjo v sercu kličem s Svo-

jimi zvestimi narodi vred za Božjo milostno pomoč, da še nadalje sodelujem o z zedinjenimi močmi v blagor domovine!“

Iz Ljubljane. Stoljni kapitelj se je uni petek proti 11im poklonil prevzvišenemu knezu škofu in naznanil po milgsp. stoljnem proštu svojo sožalost in obsodbo zarad nekterih surovih napadov, laži po časnikih in pouličarskih izgrediv ob škofiji in semenišču. Gosp. proš je omenil, kako je že o drugi priliki v imenu vsih čestital in rekel, da stoljni kapitelj vselej hoče deliti veselje in žalost s prečastitim svojim Pastirjem, ter tudi zdaj naznani, da obsoja in zaverže vse krivice in žaljenja, ki so se pretekle dni zgodile njih prevzvišenemu Pastirju. Kakor so se že svoje dni med seboj sicer razperti Farizeji in Saduceji zedinili zoper našega Zveličarja; tako sta se tudi dva med seboj sovražna lista zedinila v svojih napadih proti višjemu Pastirju, in povedal je med drugim Tertulijanove besede, kako da farizeji vedno Kr. križajo. Bil je pa tudi Križ vselej znamenje in skrivna moč, da so se ljudje gorečniše Kristusa križanega oklenili; tako tudi zdaj krivični napadi nekterih zoper višega pastirja pri vernikih ljubezen in vdanost do Njega le še bolj vnemajo in poterjujejo.

Prevzvišeni knez in škof so se serčno zahvalili za to nenadeno obiskovanje, ne kakor bi dvomili nad sočutjem prečast. stoljnega kapiteljna, temuč ker jim storjena pobalinstva v resnici niso dosti serca poderla. Zopervanja zoper cerkvene služabnike so pri posvetnjakih že navadna reč. Zaupajo pa, da bo Bog tudi to zlobnost nekterih drugim v prid obrnil in s tem zaupanjem vse radi terpé, ako je vernim v dušni blagor. Omenili so tudi mnogih govoric in čenč o tej reči, ki niso vredne, da bi se zmenilili zanje. Sploh so bili preblagi višji pastir popolnoma vdani, mirni, bolj dobre volje, kakor pa pobiti. Pobiti morajo biti le sovražniki, kateri, kakor je nekdo modro opomnil, so s svojim djanjem „svojo lastno fotografijo obesili na zid,“ ki so ga onesnažili. Obešali so pa svojo lastno fotografijo zlasti tudi po tistih časnikih, ktere s svojim strupom napolnujejo, ter očitno kažejo svoje zagrizene obraze.

Ljudski misijon je bil od 10. do 18. t. m. v Dolu pod Ljubljano, ob Savi. Vodila sta ga čč. oo. Doljak in Starè. Neutrjeno pomagal spovedovati je č. o. Celzi Novak iz Kamnika, kakor tudi čast. g. župnik bližnje fare sv. Helene, in k sklepu so prišli tudi g. župnika brat, milgsp. proš dr. Ant. Jarc iz Ljubljane. Vreme ob tem času sicer ni bilo prijazno, ker se je zima zopet povernila in je snežilo; toliko bolj pa je bil čas vgoden, ker ljudje niso bili z delom zaderževani. Perve dni so prihajali v cerkev le bližnji sosedje, pozneje pa je bila cerkev dan na dan napolnovana, gorečnost nenavadno velika, ljudstvo silno hvaležno. Poslednji dan je bila prva sv. maša o 5ih in cerkvena slovesnost je terpela skoraj do 9ih; pa ves čas je bila cerkev polna pobožnega ljudstva.

Da bi domači župljani ložej spoved opravili, so gosp. župnik razdelili po vsi fari listke in so tako domači imeli prednost pred vnanjimi. Svete zakramente jih je prejelo 1200. To je veliko, ako se pomisli, da domača fara ima le do 1211 duš.

Družba treznosti se po fari lepo razširja; zapisanih je do zdaj že 500. — Kar je nekdam veljalo

prerokom: „Kliči, kakor trobenta povzdigni glas, in oznanuj mojemu ljudstvu!“ to velja posebno danes vsem v to odbranim, ko nekateri, ki sami sebe imenujejo olikane, oznanujejo ljudstvu nekako nrvnost (moralo), ki pa ni kerščanska krepost, marveč pobarvana gnjiloba.

Z Dolenjskih hribov. Marsikdo se še spominja gotovo, s kakšnim veseljem so se podpisovale pole za tirjatev verske šole; polni nade smo pričakovali, da se bode oziralo na tako mnogobrojne peticije. Ali Bogu bodi potoženo, kar smo zahtevali tako željno, se spolnilo ni. Tako se je spremenilo veselje v žalost v vernih sercih zvestih katolikov. Pa zopet smo se veselili, ko smo zvedeli, da bo katoliški shod na Dunaji. Tudi od tega shoda smo pričakovali marsikaj; pa tudi ta je izostal. Kaj pa zdaj! Ljubzen je iznašljiva. Katoliki so spoznali, da si morajo pomagati sami. Kako živahno gibanje se je začelo med njimi za pravo katoliško življenje; povsod se zbirajo katoliki in zahtevajo svoje pravice. Kdo bi z veseljem ne bral v časopisih o tem živahnem gibanju na Dunaji, ali pa po drugih mestih? Ako pa mi z veseljem beremo, da je po drugih krajih živahno gibanje med katoličani, s koliko večjim veseljem smo brali, da se bo sklical v Ljubljani katoliški shod! Tako je prav! V tem spoznajmo roko Božjo. Ta shod naj nam bo klic z neba! Na tem shodu naj pade vse polovičarsko, na tem shodu naj izraste prava kerščanska odločnost, ktera naj potem živi usque in aeternum. Amen!

S Kviškega nam je došlo daljše poročilo o poslednjih žalostnih in nekterih veselih dogodbah, iz katerih pa zamoremo le ob kratkem nekoliko posneti.

Naša čitalnica, pravi g. dopisnik, spravila je iz svojega načerta nečimurni ples, prazne besede itd. ter se je določilo, da se priredé poučni govorí saj po enkrat na mesec, o nedeljah popoldne. Desetega t. m. je bil poučni govor: Sožalje presvitlemu cesarju, kar sta obravnavala predsednik in tajnik. Poslednji je nadaljeval o cesarski 40letnici. Čast. gosp. kaplan Gotard Pavletič je po nekterih primérnih besedah prebral cesarjevo zahvalno pismo do podložnih, kar je bilo navdušeno sprejeto. Sklep je bila cesarska pesem. —

Ostali so po večem še skupaj pri veseli zabavi, kar pride pretresljiva novica nam na uho, da se je neki mladeneč pri plesu v bližnji gostilni ubil. Ni bil vdan strastnemu pijančevanju; omahne po stopnicah gredé, teledi na tla tako nesrečno, da je bil v popolni nezavednosti. G. kaplan ga dene v sv. olje in čez nekaj minut je med mertvimi... Naj bi bil revež med družbo, ki je ples zavergla, najberž bi se mu kaj tacega ne bilo pripetilo.

Pri mertvaškem opravilu po prestolonasledniku 12. t. m. je bilo pričujočega polno občinstva.

Pred duhovsko hišo je po cerkvenem opravilu še c. kr. poštar gosp. Karol Kumar spregovoril nekatere prav iskrene besede o nesrečni dogodbi, pa o dobrotelnosti in ljubezni Njih Veličanstva cesarja Franca Jožefa.

Potem pa se oberne do prečast. g. župnika in pričo ljudstva omeni, kako so preč. gosp. Mih. Koršič že 38 let ondi župnik, koliko so delali, kako so se darovali za svoje ovčice ob času kolere, kóz, o marsi-

kterih nesrečah, kako olepšali cerkev, pomagali revnim, tolažili bolne, umirajoče itd., pa da jim, ko so že 53 lét mašnik, ponižnost ni dopustila, da bi bili faro razveselili in slovesno opravili zlato mašo. Sklenil je priserčne besede s klicem: Bog obvari, Bog ohrani nam Cesarja, in Bog poživi našega gospoda župnika! Velik je bil vtis; ljudstvo in g. župnik so bili zelo ginjeni.

Iz Egipta. (Zamurski in drugi misijoni po Egiptu. Kako se zdaj godí pri Hartumu? Kalifa Abd-ul-Lahi in korobači. Emin-baša. Slatin-baša.) Kako je zdaj s srednje-afrikaniskim misijonom, ko so si Mahdovci z ropom prilastili Sudan s Hartumom? Tako vprašanje se marsikterokrat sliši. Znano je, da nekaj misijonarjev in katoliških redovnic je usuznjenih, drugi so se z zamursko mladino vred iz Hartuma umaknili v Egipt in po Egiptu misijon nadaljujejo, kar je mogoče. Sej po Egiptu samem je polno zamurcev, in kar je katoličanov, so mnogi izmed njih pravi beli zamurci!

Pisal je poslednje dni afrikaniski škof msr. Sogaro iz Kaíre kardinalu nadškof Kanossu v Verono in poročal o marsikterih misijonskih in drugotnih zadevah, iz česar zamoremo pa le ob kratkem kaj posneti.

V Veroni namreč je nekako semenišče za afrikaniski misijon in kardinal nadškof Kanossa je zavetnik te naprave; misijonski škof Sogaro pa biva v Egiptu, zlasti v Kaíri, in napravlja po več krajih misijonske štacije, središče pa sta v Kaíri vstava, eden misijonarjev za moške, drugi redovnic za ženske zamurskega rodú.

V svojem sedanjem pisanju zopet omenja neke nove misijonske naselbe, in pa štacije v Heloanu. Potem piše o Kaíri in pravi, da ondotna dekliška zamurska šola se množi dan na dan in je vedno bolj važna. Tudi šola dečkov napreduje pod oskerbništvom gg. misijonarjev.

Zgodilo se je, da so poslednji čas pri zopetnem novačenju tudi mnogo zamurcev vzeli med vojake, kateri so svoje žene izočili v varstvo misijonu. V 15 dneh so misijonarji morali pripraviti prostor za 80 oséb. Z veliko marljivostjo so tedaj v malo dnéh napravili nekako novo vasico; toda neko noč nastopi huda plôha, ki hoče tudi za-se imeti prenočevanje; vender le eno samo noč, in bi jim skoro celo vas odnesla. Berž so speštali tisuče ceglov, posušili na solncu, zidali so stanovanja in še cerkev za silo. To je kakor nekaka naselba zamurcev blizo Kaíre. Berž ko se Sudan vmiri, se vernejo v Hartum in na druge misijonske postaje. To je toliko bolj doželjeno, ker med mladenči, bivšimi sužnji, so zastopniki iz raznih zamurskih rodov, ki govore raznotere jezike srednje Afrike, in nekteri so (menda) sorodniki velikih zamurskih glavarjev, ali malih kraljičev. (S tim se sicer zamurski dečki radi hvalijo.)

Ta stvar je škofu neizrečeno pri sercu in pravi: „Zdaj, ko se vsled začetka po sv. Očetu papežu povsod zbuja živo pečanje za rešenje ubozih zamurcev, oh! naj bi se ne pozabil tudi naš ubogi misijon, ki se že čez 40 lét vojskuje za to sveto reč... Osem naših žrtev (misijonskih oséb) še zdaj zdihuje v grozni sužnjosti, in so pretresljiv dokaz, kaj da je sužnjost. Oziroma teh jetnikov naj povém, da se nadjamo skoro kaj zvediti o njih, ker slišali smo

da eden poslanih se je nedavno vernil iz Hartuma v Berber (Barabra) in bode v malo tednih pri nas. (O tem malo naprej. Vr.) (Konec prih.)

Razgled po svetu.

Dunaj. (Interpelacije.) Te dni so poslanci dr. Ebenhoch, Doblhamer in tovarši pravosednjemu ministru stavili interpelacijo: 1. Če ga je volja c. kr. državnim pravdnštvom velevali, da naj samovoljne konfiskacije opusté? 2. Kaj namerja storiti, da bodo katoliška Cerkev, njene naprave in duhovni zanaprej zavarovani zoper nesramne napade veri sovražnih časnikov?

K temu pripominjajo, da ob koncu preteklega leta so bili posamezni konservativni časniki zasegani, po nekaj zarad poročil, ktere so drugi listi naznanili brez zadržka. Ne manj čudno je, da je bil ob koncu oktobra v Lincu konfiskovan nabitek (plakat), kateri je imel priporočati brošuro c. kr. profesorja Rohlinga v prid vérske šole. To mnogo zaseganje konservativnih in posebej katoliških časnikov daje interpellantom misliti, da marsikterim državnim pravdnštvom je več za liberalno stranko, kakor pa pravico in postavo.

Rim. (Leon XIII. poglavar in učenik mirú.) V konzistoriju 17. svečana so sv. Oče omenili kardinalom, kako se dandanes neštevilni v dozdavnem gnanji po svobodi vedno delj oddaljujejo od Jezusa Kristusa. Splošna skaza pri malih in velikih državah je ta, da se znebivajo kerščanskega značaja in v svojem vladanji nimajo ozira na vero.

Sv. Očeta je ta duhovna zmota vselej z britkostjo napolnovala, zato so vedno premišljevali, kako bi se zoper tako zlo dobil pomoček. Vsled tega so tudi vsak čas z naj večo skerblijvostjo pripominjali, kam mora to prežalostno oddaljevanje od Boga svet pripeljati, in pa kako bi k Bogu zavernili one, ki so zašli v to zmoto. Iz tega namena so vedno skušali obnavljati in vterjevati navadne zveze z zunanjimi državami. Ta čas ravno se trudijo zopet vstanoviti zvezo z mogočno Rusijo, in se zanašajo, da se bodo doželjeni nameni dosegli, varovale se koristi poljskega naroda. Že so tudi določeni za Poljsko nekteri škofje.

Po tej poti hočejo nadaljevati, naj nasprotniki nastavljajo še toliko zadržkov. V tem sklepu jih poterjuje misel, da za duše je eno edino pribežališče, eno edino upanje večnega življenja: katoliška Cerkev. Naša dolžnost, pravijo, je torej v tem viharnem življenji, vse ljudi klicati v naročje sv. Cerkve, kakor ob času viharja na morji klicati jih v zavetnik, opominjati jih k zaupanju v kerščansko ljubezen, ki z materno dobrotnostjo objema vse, ki k nji pribegajo.

Zveršujejo se pa resne dogodbe, vzdigujejo se izprežene ljudske strasti, in vedno prederzniša je zlobnost, ter išče prekucniti celo temeljni red občinskega družbinstva. In ni čuda; ktera oblast bo še zmožna nevarnostim izdatno kljubovati, odkar so vero zadušili, in se je spoštovanje do božje postave pogubilo? Že s tem tedaj si bo pridobil uslugo za

mir in občni blagor, kdor ljudi na pot čednosti zavrača.

Še druga okoliščina je ta. Ako je kdaj mirna sprava bila občna želja narodov, je to zdaj, ko vsak jezik kliče za mirom in pokojem. Vsi naj mogočniši vladarji in kateri sicer imajo očitne zadeve v rokah po Evropi, si prizadevajo mir ohraniti, vse verste občinstva jim v tem priterjujejo, vse je zoper vojsko. In prav imajo. Vojska, če tudi je včasih potrebno zlo, ima vselej prežalostne nasledke.

Koliko žalostniši nasledki pa bi bili dan danes pri tolikem vojaštvu na nogah, pri tolikem napredku vojenske véde, in pri tolikih pomočkih za razdevanja! Kolikorkrat sv. Oče na to mislijo, se jim mogočnije budí ljubezen do kerščanskih narodov in serce se jim trese pri strašnih nevarnostih.

Nič tedaj ni bolj tehtnega, potrebnega, kakor vojsko odvrčevati. Pa želja sama za mir ne pomaga. Oboroževanje samo ne bo zdalo; to ne bo sovražnika zadrževalo; zanesljivega, stalnega mirú vojska in orožje ne bo obrodilo. Žugajoča oboroževanja še le jezo in sum budijo in delajo britkost zarad prihodnosti, ter so vzrok, da se ljudém nakladajo bremena in je dvom, če so ta bremena prenašljivša, kakor vojska sama.

Terdnejši temelji za mir se tedaj morajo iskati, temelji, ki se bolje strinjajo z lastnijo teh okoliščin. Natori protivno pa je to, da bi sila rodila vzrok pravice. Edinost duhov mora biti zastavljena na pravico in ljubezen. Nikomur žalega ne storiti, družih pravice spoštovati, vzajemno zvestobo in dobroserčnost ohraniti — to vezí edinosti vterjuje nerazrešljivo, to odvrča sovraštvo in sumljivost. Bog pa je Cerkvi izročil, da bodi mati in varhinja teh čednosti, zato zanjo ni nič svetejšega, kakor, ohraniti zapovedi pravice in jih razširjati. V ta namen je Cerkev vsim deželam evangelij oznanovala, in kdo more tajiti, da ona je z ljubeznijo do pravice zboljšala nravo divjih narodov, jih odvrčala od neusmiljenosti vojnega poželenja, jih pripravljala za oliko in skerb za umetnosti v miru.

Vsim, slabim in mogočnim, enako zapoveduje Cerkev pravico, prepoveduje pa vse krivične zahtéve. Ona z vezmi zloge in ljubezni do bližnjega veže vse ljudi, kakor tuji in oddaljeni so med seboj. Ona se spominja naukov in zgledov svojega božjega začetnika, ki je poglavar mirú, čegar rojstvo so pesmi mirú oznanovale. Ona hoče, da naj ljudje v miru vživajo dobrote mirú in neprenehoma moli za mir, ter da naj bi Bog od poglavarjev in narodov odvrčal šibo vojske. To so nauki, prepričanje, to prizadevanje sv. Očeta. —

V skrivnem konzistoriju 11. svečana so sv. Oče kardinalu Lavrenci-ju podelili naslov „kamernika sv. kolegija.“ Po nagovoru pa so nadškofa Dusmeta in D' Annibale-a zvolili za kardinal-mašnika, in msgr. Machi-a za kardinal-dijakona. Poslednjič so imenovali papež več nadškofov in škofov, med njimi tudi Linského škofa.

Kardinal Pitra O. S. B. je umerl; bil je rojen l. 1812, in 1863 je postal kardinal, in sicer kardinal nadškof.

Pariz. (Hudobija omahuje.) Berlinski „Märkisches Blatt“ piše: Boulangizem (Boulangerjeva stranka, ki sicer tudi ni zvezda nravnosti) v Parizu

je bil pobijan od framonstva in od njih skutnikov, judov. Ko je le napredoval, so mu postali nasprotniki tudi rudečkarji. Med tem pa je zmagal gospodujoče stranke v Parizu. Tacega póbitja framonstvo že 100 lét ni skusilo. Boulangizem bi tedaj pomenil nekako rešenje ljudstva iz skrivnega kertovstva. Glavni namen sedanjega rúdečega ministerstva je bil ta, da bi kulturno borbo (preganjanje katoličanstva) gnalo do polnega ločenja Cerkve od države in da bi judovsko počenjanje dokončno razdajalo vso zvezo življenja z Bogom-človekom Jezusom; zdaj pa jim upada prederznost in vidijo, da vera se mora ljudstvu ohraniti. Že se od ondot naznanuje prepričanje: „Ljudstvu se mora vera ohraniti!“ Se vé, da berlavi frasoni še ne vidijo dosti jasno, ker njim je vera le uzda za ljudstvo!... Ti hudodelniki so kakor volkovi, ki poprej ne vidijo jame in se še le zdramijo, ko se vanjo slepci prekucnejo in si več pomagati ne morejo! „Zmeraj, zmeraj tam terpi; Nikdar, nikdar konca ni!“

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

(Splošnji namen za mesec svečan (februarij).)

a) Glavni namen:

Žertve napuha.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

(Konec)

To je, za kar molimo ta mesec k Jezusovemu Sercu za vse ljudi, a prav posebno za žertve napuha, ktere je sovražnik že vjel. Saj je že molitev sama izvrstna vaja v ponižnosti, ker spoznamo in pripoznamo s tem svojo lastno slabost in siromaščino.

To je potem tudi, po čemur hrepenimo sami v resnični ponižnosti serca in življenja. Ne hudobnost sovražnikov, ne slabost prijateljev naj nas ne zapelje, da bi hudo s hudim vračali v taki gorečnosti in v takem boji, ki se več ne vjema s ponižnostjo in ljubeznijo. Terdni v dobrem hočemo zmagati hudo. Ne zahteva se od nas tako zelo visoka modrost v besedi, ne blišč vspeha, tudi ne vedno velika serčnost v djanji; pač pa, da molčimo v hudem času in da sami ne pademo v to napako tega napuhnjenega časa, hoteč nad vsem gospodovati. Zadovolimo se s poterpežljivostjo in visokoserčnim zatajevanjem samega sebe, pa s spričevalom dobre vesti: tako se oborožimo svesti si svoje slabosti proti vsakemu napuhu. Na taki ponižnosti naj gotoveje omaga jeza in zaničevanje sovražnikov; na nji se vname gorečnost in serčnost prijateljev, taki ponižnosti je slednjič zmaga zagotovljena; kajti kdor se ponižuje, bo povišan.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomere, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva,

preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Da bi se v neki reči spolnila želja po Božji volji. — Mož, s peterimi majhnimi otroci, prav živo priporoča hudo in nevarno bolno ženo, da bi jo Bog na priprošnje N. lj. Gospé še ohranil. — Bolnik, ki posebno potrebuje dušne in telesne pomoči, da bi na priprošnje N. lj. Gospé Serca Jezusovega, sv. Antona in svojega patrona zadobil obojno. — Nesrečen človek za pomoč in pravo poboljšanje. — Da bi se Bog ne pozabil o predpustnem času.

Zahvale.

Tisuč- in tisučkrat bodi češčena Naša ljuba Gospa presv. Jezusovega Serca za naglo uslišanje v neki prav važni reči!

—r—

Kaj, o prah, se povzdiguješ!

Kaj, o prah, se povzdiguješ!
In hlepiš, da vladaš, sluješ,
Da te čišla, hvali svét,
O kakó za to si vnét!

Da bi vžival čast, veljavo,
Bi dosegel svetno slavo,
To edino ti je mar;
Duše spomniš se nikdar!

Si ogromno zbiraš lastvo,
Hlepno grabiš skup bogastvo,
Kup na kup, še več in več,
Da si večí — bolj slovèč! —

Ti ne prašaš za resnico,
Ne za bližnjega pravico,
Košatiš se kakor pav,
Vsaka zloba ti je prav.

Ali veš pa, stvar prevzetna,
Kaj je slava, čast posvetna?
Kakor hitro pride smert,
Jo pogrezne grob odpert.

Truplo, ki se tu šopiri,
V desk bo šest, končnice štiri
Ti zaperto, — pod glavó
Dal mizar pest oblanc bó.

Naj te tukaj vse veliča,
Tamkaj bodeš červov piča,
Tamkaj, — kaj me slušaš plah? —
Se spremenil boš v prah.

Prah bo truplo: kaj pa duša,
Ako Stvarnika ne sluša,
Mu ne služi? — Kaj bo z njó:
V Večno bode šla temó.

O slušajte stari, mladi!
Vsak v ponižnosti se vadi,
Da boš dušo si otél,
Ko bo truplo prah, pepél.

Radoslav.

Listek za raznoterosti.

V katoliški družbi je predzadnje sredo prav čversto govoril gosp. katehet Smrekar o papeštvu in njega dobrodelnosti v raznih ozirih; poslednje sredo pa gosp. Pihlar prav kratkočasno o raznih stanovih in njih dolžnostih, kar bo de prihodnjic nadaljeval. —

Dve šibi Božji. Grozne koze razsajajo skoraj po vsem Dolenjskem. Zato so skoraj vsi sejmi prepovedani po novomeškem, kerškem in litijskem glavarstvu. Na gornjem Pijavškem so imeli v 13 hišah kozé, dasi vas šteje le 17 hiš. Tudi Savo je že prestopila bolezen ter se prikazujejo kozé v videmski in sevniški občini, v Terbovljah, Hrastniku in drugod. V Leskovcu pri Kerškem je od novega leta do 10. t. m. umerlo že 91 ljudi, — velika večina za kozami.

Druga šiba je tertna uš, ki je v 13 občinah na Dolenjskem, v katerih je 9407 hektarjev vinogradov okužila 1887 že njih dobro tretjino; l. 1888 se je širila; kaj bo l. 1889? — Previdni gorniki si iščejo pomagati z ameriškimi tertami, ktere so kos tej bolezni. V Mariboru jih prodajajo po 5 gld. tisuč šibic; drugod so dražje. (Dol. Nov.)

Sv. Oče Leon XIII so prav živo in priserčno zahvalo poslali avstrijskim škofom za skupno pismo, s katerim so se pridružili vsim tistem po raznih okrajinah sveta, ki so se pritožili zaradi žaljenih pravic apostoljskega Stola, ko so sovražniki uplenili papežu Rim, kterege so po Božji previdnosti papežu naklonili pobožni verniki z dovoljenjem naj višjih svetnih poglavarjev. Zahvalili so se jim ob enem za zedinjene molitve in podelili sv. apostoljski blagoslov škofom, duhovnom in vernikom vsake škofije. Pismo je od 28. prosinca 1889.

Iz Adrijanopola, 8. sveč. 1889. (Poterdilo.) Kakor močno sem bila ginjena prejemiš misijonski dar (zbirk „Zg. Dan.“) 76 gld. 50 kr., tako me zdaj navdaja naj priserčniša hvaležnost in ne najdem besed, da bi se vredno zahvalila. Vsemogočni Bog poverni 1000- in 1000krat to veliko dobroto in usmiljenost, ki jo imate do naše ubožne naprave! Da bi imele le več tacih dobrotnikov, bi se pač ložej osopla in se srečnišo čutila v tej težavni službi. Kako hude so denarne skerbí za redovno osebo! Bodi še nadalje Vaši posebni naklonjenosti in dobroti prav gorko priporočena naša šola za bulgarske otročiče in naš misijon. Z priserčnišo hvaležnostjo....

Angela Pojè l. r.,
prednica usmiljenih sester.

100,000 lir norcem!

(V pomislik pravdarjem.)

Glasovit jezičen doktor je umirajoč volil 100,000 lir za bolnišnico norcev, rekoč: Imam jih od norcev in norcem jih povernem.

— Ej, od kakošnih norcev si jih prejel? praša ga pisavec.

— Od tistih, odverne uni, ki vedno trosijo čas in denar le za pravde.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Gosp. tergovce J. Ant. Knez 10 gld. s pristavkom: Ker dijaki zmerom hodijo v tergovino, prosit za podporo in ker jih ne poznam, kateri so vredni podpore in kateri ne, vsojam se Vam doposlati miloščino 10 gld. kot moj letošnji donesek za dijaško kuhinjo.“ (Op.: Prav seréna hvala za blagodušni dar, ki se bo po zmožnosti naj bolje obrnil, kakor blagi darovi vsih dobrotnikov. Opomniti moramo, da je res potreba previdnosti, zlasti ker na brado dijakov utegnejo nadlegati tudi tatinski potepuhi, ki so šolo na kol staknili, ali ki sploh niso dijaki. Neki zelo nadležni mladi mestni klateži so zrelí za delavnico.) — Za blagoslov Božji novoročenca Jože Krek in Ana, bivša Azbe, 5 gld. — Gspa. J. Šušteršičeva 5 gld. — Brez imena 1 gld. — Neimenovana 1 gld. — Prečast. g. župnik Jož. Kerčon 3 gld. — Kat. Mulej 1 gld. — Preč. g. župnik J. Potočnik 5 gld. — Neimenovana 20 kr., da bi se se neki neki deček ložej učil. — Čast. g. župnik J. Mrak 3 gld. — S pristavkom: „Bog živi katoliški shod in osnovalni odbor!“ 2 gld. — Č. g. župnik Greg. Maloverh 5 gld.

Za pogorelee v Šempetru na Notranjskem: Č. g. župnik Anton Klemen 10 gld. — Č. g. Fr. Marinko, kaplan v Kastvu 2 gld. 50 kr. — G. F. Pirnat 1 gld. — Nektore usmiljene dekleta 1 gld. 60 kr. — Dobrotnik iz Kranja 7 gld. — Čast. gosp. župnik Stan. Šrane 5 gld. — Neim. 3 gld. — Brez imena 1 gld. — Spošt. Kat. Pogačar več kosev obleke. — Preč. g. župnik Jož. Kerčon 2 gld.

Za sirotišnico v Kočevji č. gg.: Štefan Jaklič, župn. v St. Vidu pri Zatičini, 5 gld.; Simon Robič, duh. na Šentjurski gori, 2 gld.; Janez Habe, župn. Ovsiški, 5 gld.; Martin Marlič, duh. v pok. v Krašnji, 1 gld.

Za sv. Detinstvo: Z Brezniške fare po Kat. Mulej 2 gld. 35 kr. — L. M. veliko štev. mark. — Iz Podbrezja 80 gld. 80 kr.

Za Macedonijo: Č. g. župnik Stan. Šrane 3 gld. — Dve neimen. osebi 50 kr. — Dobrotnik iz Kranja 3 gld. — Č. g. A. Č. 20 gld.

Za Marijanišče: Č. g. župnik J. Mrak 2 gld. — Za pariško bratovščino: Kat. M. 20 kr. — Za katoliške šole v Sveti deželi: „V čast presv. B. Detetu“ M. J. 3 gld.

Za misijone v Kini, Japanu in Indiji: „V čast sv. Frančišku Ksav.“ M. J. 5 gld.

Za družbo sv. Bonifacija: Katolišk duhoven 5 gld.

Za usmiljene sestre v Adrijanopolu: „Priatelj samostanov“ 5 gld.

Za poškodvane z grozno povodnijov gornji Kini: „V imenu Jezusovem“ 10 gld.

Za Bosno: Č. g. župnik Stan. Šrane 3 gld.

Za misijon v Carigradu: Čast. g. župnik Stan. Šrane 4 gld.

Za misijonsko hišo v Kočevji so darovali preč. in čast. gg.: Dekan J. Razboršek 2 gld.; Ign. Zupanec 1 gld.; Jože Pretnar 10 gld.; župnik Fr. Zbašnik 3 gld.; Fr. Jeršič 1 gld.; župnik L. Urbanija 3 gld.; neimenovan duhoven 5 gld.; župnik J. Gerčar 5 gld.; kurat Fr. Tavčar 2 gld.; kaplan L. Zaletel 2 gld.; prof. dr. J. Marinko 5 gld.; župnik Fr. Hudovernik 2 gld. 50 kr.; administr. Mat. Kadunec 15 gld.; Ivan Mavrič 2 gld.; kaplan Peter Ogrin 5 gld.; J. Jurič 5 gld.; kapl. J. Zupanec 4 gld. — Bog vsim obilno plačaj!

(Dalje prih.)